

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

I n Q U A R T O .

Nouvelle Fortification imprénable, par la
Vergne, 1700.

Das zum Krieg gehörige Augenmerk, v. Herlin, 1738.
Mathematische Merkschule, von Bion, 1712.

Kunst-Früchte aus der Arithmetica, Algebra, Geo-
metria, 2c.

Röddig underrättelse om Styrmans-konsten, af
Thomas Rajalin.

Förnyad förteckning på Generalitetet, af år 1760.

Den 24 uti innewarande månad kommer den
mycket omtvistade Fri-marknaden, til de trisne
Marboernas fördel, i Björketorp at anställas; se-
dan wederbörande, efter föregången besigtning å
den utsedde platsen, funnet, at ej mindre byggnad,
än staquet och stängsel, med dikning och annat me-
ra, är i aktabästa stånd, at Lustgången således kan
med säkerhet där förwaras, och marknad hållas.

Hos Herr Svärdsfjaren kind äro Fönaste gub-
bor från Lidköping i ottingar til salu.

En eller twänne järn-fakelugnar äskundas til
köps, hwarom underrättelse på Boktryckeriet.

Hos Nürnbergaren, eller Herr Martin Scheler,
finnas horstlar af alla slag, godt och klart horn- eller
draglin, jämte prägtiga viol-strängar och fortelekar,
för billigaste pris.

Den som äskundar köpa ung-baggar, fallne efter
ägta Spanska tackor och baggar, anmåde sig hos
Trågårds-mästaren Eric Fristedt i Gamlestaden.

Götheborgska Magasinet.

Lördagen, den 19 September 1761.

Min Herre,

Magasinet eller Nytt i Staden, No 34, har
något uti sig, som jag omögeligen kan bifalla:
där frågas, ho den är, som skal stassa penningar
i landet; och min Herre pålägger handelen denna
Skyldigheten. Men besinna, det är förmycket so-
drat, at handelen skal stassa både waror och pen-
ningar: det är, han skal stassa alt; hwad skola
då de andra näringsfången i Riket uträtta? Han-
delen skal stassa bröd, win, the, casse, nästan hela
bektädningen, nipper, gränlåt, specerier, läckerheter,
meubler; item gryn, ost och smör, soja, senap, cho-
colade, och tusende andra ting. Jette des mindre
påstås, at han skal stassa silfwer och guld. Hela
werlden ser, huru det är förmycket.

Jag kan likwäl ej säga, hwem som skal stassa
penningar; och är äfwen så wilträdig, som andre.
Det hugnade mig, at Fabrikerna redan gjort en
början; deras waror föras utur Riket emot 25 pro-
cent

P p

cent i prämier; men jag har hört, at här gifwas de som twisla, om därmed går så riktigt. Har ingen hört omtalas, at det torde wara den från Norge, som förtjenar en sådan summa, dock med någon affortning, emedan han debiterar Swenska Manufactur-waror i Sverige. När det går så med de bästa förfatningar, huru skal det då wara med de öfriga? Handelen bör åtminstone ej belastas med en skyldighet, som är så tvärt emot dess art, hwilken består däruti, at taga emot penningar, äfwenwål af sine landsmän; och om detta ej wore, så frågas, hwar handelen skulle taga alt, hwad af honom fodras? han måste til den wigtigaste delen underhålla Staden; och lårer summas, at ofta en enda handlande utgör i tull större summa, än jordeboks-räntan af en hel socken. Ucom des skal han underhålla så många af dem, som hafwa sin lön af Staden, och kunna ej komma ut därmed, ja rikta dem, skaffa dem ämnen til uppigheit och wällesnad, och tillika almånheten guld och silfwer. Nej, det är förmycket tiltaget. Jag ser ej annat, än wi så blifwa penningelöse i all vår tid: ty handelen kan ej skaffa penningar.

Min Herre behagar föreslå fragter på Levanten, såsom et sätt, hwarigenom handelen kunde skaffa penningar i landet; men at jag må förtiga de många och kostbara waror af salt, olja, bomull, m. m. som landet därifrån tiltränger; så behagar min Herre besinna, at inga fragter gifwas utan fartyg. Nu är bristen hos oss på skepp, i jämförelse mot strandawärlden, ganska stor, och tilgången at så flera

flera ganska swår, sedan Fogarne blifwet illa medtagne, och deras så qwarleswår måste sparas til Kronans egna behof, så wida sjömagten skal underhållas. Det är altså ganska kostsam, at bygga skepp, och mer et wägspele, än en klof handels-speculation, at gå vidare in i reberi, än rörelsen nödwändigt åstar. Man har ofta talt om, at köpa skepp af frizande magter; men det besinnes lätt, at därmed skulle både byggeri-konsten, och wara redan inwäntade kostsamma hwarf, ej litet komma til at lida, så at hela det förslaget faller; särdeles om man tillika påminner sig, at en enda Preussisk kapare kan göra, at Swenska skepp i medelhafwet ingen frage erhålla.

Nej, wi äre ej i belägenhet, at komma så lätteligen til penningar, som min Herre föreställer sig. Det är sant, at Holl- och Szwedland hafwa af sig skelwa mindre ämne til penningar, än wi; men det är ock bekant, at deras colonier och eröfringar gifwa dem alt öfwerflöd. Doch Hamburg, huru och hwar får det penningar, om icke genom handel? hwarigenom det drager til sig mårgen af de Szwediska bergwerken. Jag ser altså ej annat, än wi så wara nöjde med, at riket årligen slipper 8000 torstiga männisfjor, hwilka skulle, om de blefwo i landet, förtära i det minsta 40000 daler Silfwermynt årligen, af utländska waror til kläder och söda, hwilket på 10 år gjorde 80000 männisfjor, eller fyra tunnor guld. At fem daler om året är förlicet räknat på hwar person, lårer så mycket snarare kunna medgifwas, som 1) fem daler för en

person åtgå til de nödvändigaste waror, såsom salt, peppar och dyligt; 2) de som gå utur Riket, äro antingen handwerkare, eller sjöfolk, eller pigor, til hwilka, om de blifwer i landet, fodrats utom silkesnåsdukar, utländska strumpor, råckar af Engelskt eller Tytt klåde, Spanska rör, Engelska stofsolor, Franskt brännwin, utländske hattar, Holländsk tobak, kattuns förklåde, förärmar af Warendorfs lärost, Tytt brocads- eller sammets-mössor, med tusende andra slag, så at de 8000 wäl skulle suget utur Riket öfwer en tunna guld årligen, fast jag räknar litet af luttet höflighet; och om jag å andra sidan skal uträkna, hwad nytta de gjort, om de blifwer qwar, hade pigorna kokat casse, eller stösat smör, specerier, och framsör alt wed. Ingen hade upbrukat et tunneland, och ingen gjort almån nytta. = = Nej, kanske jag felar. De hade gjort alltför liten almån nytta, men mycken Nationel kostnad.

Skulle någon tycka, at jag står i wårten, så önskar jag af alt mit hjerta, at så wore. Jag dömer endast af det, jag försar af wåre bondebrångar, och wåra stadspigor; men til min grämelse är jag så wiß om wederspelet, som jag är wiß om, at hwad jag strifwer, måste bedröfwa hwar rättsinnig medborgare.

Men hwar skal wi få penningar? Denna frågan är förfräckeligen angelägen. Jag är så wilsrådlig, som någon människja på jorden. Önskeligt, om handelen kunde stassa penningar; men jag ser grant, at han kan intet, och ingen annan heller. Det får bli därwid. Wi få sitta i stillhet, och af-

bida

bida; huru det kan gå. Snart är denna ansenliga och högnöddiga hjälpen omögelig.

Jag märker grant, at jag bör bli wid jorden med mine tankar; och det är den, som tyckes twäwa minst, och gifwa mest, undantag penningar. Twårt om, jorden bör ha penningar, och det af sine landsmän; ja, det som i synnerhet är klagan, hon fodrar löspenningar: ty landmannen skal undertiden betala några styfwer i tull; och då fodras lös mynt: han begärer såfångt, at wärla en sedel: undertiden skal han köpa en kappe salt; han har intet råd til at handla för hele sedelen: han behöfwer at lega sig då och då et dagswerk; han skal öfra til presten, och har än mindre råd, at gifwa honom en hel sedel; han behöfwer et glas dricka, kanske ock en sup, när han kommer til staden; han behöfwer köpa sig et lass wörke til gårdsredskap af stogboen, och litet forskryddor, item för en styfwer peppar, med många flera små utgifter, där han, utan at skada sig, ej kan bruka någon sedel, och hwar skal det komma ifrån? Det är nu gånget så wida, at han på en Dal. Sit otwunget ger 4 til 6 styfwer, om han får löspenningar; men hwar skal den fattige stadsboen, som behöfwer et lass torf, eller annat, hemta dem? Den störste hopen af städernas inwånare behöfwa löspenningar til sin dageliga föda, och de kunna ej få dem för sit arbete; detta är nu det största onda, som tyckes wäl kunna botas med koppar-plantar; men det är, som desse kastades i putten. Om de föras ut, kan jag ej säga, fast jag hört, at där finnas nog af dem på

P p 3

andra

andra sidan hafwet; men om de föras ut, ho kan hindra det? De fattige försmåta; ty tillgången är liten eller ingen til rundstycken, och mängden af uslingar gör utgiften altför dryg, om de skulle få hwar sin stycke. Alt så et ringhaltigare kopparmynt, hade ock sina willerwallor och swårigheter, wid betalningar af små lån, och tusende tykta omständigheter; men detta skulde wi ej för, sedan Swerheten försäkrat, at kopparmyntet ej skal uphöjas.

Hwad behöfwer jag grubla härpå? Jag önskar til slut, at mängden både in- och utom samhallet taltes tro, at wi hade friska, gamla, goda, Swenska penningar, och at jag wore en stor lydgare. Doch med alt detta äre wi ej sådane uslingar, som behöwa tigga om andras hjelp, helst i fall råfsinnig enighet, parad med hushållning, undergräfwet egenmyntan, qwässa afunden, dräper lätjan, och upväcker sliten. Sverige, Sverige kan ännu wara lyckeligt, om det wil.

Swat.

Jag är ej illa belåten med critiquer af detta slag; och har intet at påminna wid denna: tillägger allenast, at när tjenlige fogar äro både medtagne och förbudne, så södras ny utwäkning, at inse nytan af egna stesbyggerier. Wirket och annan förnödenhet kan löra så högt up, at knapt arbetslönen blifwer en National winst; och då Riket har hwarcken öfwerflöd af folk eller ämne, lærer almäna hushållningen ej lida, om hon förenas med den

ensfalta.

ensfalta. Det förstås, at här lysas på de pris, som manka wid frigs-oroligheter, då fartyg ofta fås för fjerdedelen af wärdet.

Småsaker.

Fastän wisse misnöjde och mjåltstufte personer, söka med sina ångsliga klagomål öfwer tidernas förwärring, at öfwertryga folk om en almän uselhet, som ingen til all lycka känner; kan man lifwål skäligen påstå, at uti esterwerldens ögon, lærer närwarande älder blifwa en prydnad i Sveriges tideböcker, och lysa med lika, om icke större glans, än någon af de förflutne.

Våre ärlige förfäder hade wål ock sina förtjenster; men man prise, så mycket man gitter, deras bullersama härfärder och folködande bardalekar, så måste doch sjelfwe afunden medgifwa, at wi öfwerträffe dem i fredliga konster och båtande idrotter. Midt under dånnet af sammansfötande blodtörstige härar, som med sit wapnebrak skaka främmande länder, sitte wi här under våre fredlige tallar, och upspinne många wakra förslag, som gå gemenligen mer ut på folkökningen, än folködnigen. Sjelfwa kretet, som är ärat at döda, blir et födande ämne i de tresna händer, som med nya salpererwerk öka näringen. För at utwidga nytan af en så betydande Riksafwel i fredstiden, och at rikta listan på 1000 uppgifna förslag, wil jag ock inlemnna följande påfund*: At göra en stor

P p 4

soloi

* Detta kan ock inryckas för ro skul, at wisa orimligheten af alla förslag, som ej äro bygda på någon verkelig nytta.

solwisfare, med hwilken ej allenast en mans eget hushåll, utan ock hela granskaper på slårbygden i några mils omkræts, har säker underrättelse om tiden, eller hwad klockan är, när solen skiner, utan at se solwisfaren. Man utser en fri plats på tomten eller i trädgården, där solen skiner hele dagen, utan någon skymning af trä eller hus. På denne plan utmärkas timstrefen; på samma sätt, som til en Horizontal-solwisfare, efter Gnomoniska reglor, sedan man lemnat tillräckliga rum för canonerne. Midt i strefet för kläckan i ställes en canon; wid 2 strefet tvåanne stycken, o. s. w. Canonerne måste allesamman wara laddade med frukt, men kulor behöfwas ej. På Gnomon eller såjaren, måste man fästia tolf bränglas, på det sättet, at när solen skiner genom glaset, efter hwarannan, skal brännepuncten träffa in på timstrefet för et, til exempel, då kläckan är et, och där antända fängkrutet på 1 stycket. Kläckan två insfaller focus på 2 strefet, och antänder en annan frutrad, som låssar 2 stycken efter hwarandra, o. s. w.

Nb. Där måste wara 78 stycken in alles; 48 pundingar torde wara bäst til detta bruk; doch kunna 24 pundingar också gå an, kosta mindre, och öda icke så mycket frukt.

Åfwen märkes, at största utgiften wil blifwa frutet; ty när stycket en gång är köpt, håller det förmodeligen i hundrade år.

Märk åfwenwål, at man sparar frukt, då wådret är mulet.

Jag

Jag skulle bisoga ritningar, med bewis af a, b, c, d, hwarmed jag doch wil forsöna min läsare til en annan gång, om ytterligare uplysning åstundas.

S. U. W.

Werbens Säfånga.

Werbens åldras, tiden lider,
 År och dagar swinna bort,
 Lifwet uselt är och kort,
 Och til ändan stadsse strider.
 Jödas och at lida af,
 Ödet ofta sammanskrifwer:
 Waggan tidt en dödsång blifwer,
 Moderlifwet titt en graf.

Finner du min tanke mogen;
 Frågas, hwad du wäntar här?
 Mån ej alt förgångligt är,
 Silfwer, guld och gröne skogen?
 Wid et enda Allmagts ord
 Måste du den lagen lyda,
 Och uppå dig sjelf utwäda:
 Jord skal åter blifwa jord.

Detta bör ju sasa jaga
 I hwar werldslig sinnad själ,
 Som blott stättar för sit wål,
 Hwad des sinnen kan behaga;
 Som med frostet helre wil
 Sig betunga och besläcka,
 In til Himlen tanken sträcka,
 När hon krafter har därtil.

P p 5

Men

Men et Gud tilgifs wet sinne
 Anser städse med förage
 Werldens usla präl och pragt,
 Och ej lägger den på minne;
 Ty det tror och ser förut,
 At et bättre lif tillagas,
 När som Evigheten dagas,
 Om man trogen är til slut.

Doch at det må lika wara
 Uti all tillfällighet,
 Det med werlden umgås wet,
 Utan minsta själafara.
 Slughet äger ej et får,
 At i ulfwe-hopen tjuta:
 Fromhet kan doch från sig tjuta,
 Hwad mot dygd och ära går.

Om hon ber om nåde-blickar
 Inför Himla-Drottens fot,
 Tar hon willigt och emot,
 Hwad för öden H. Erren flickar:
 Fyller aldrig deras tal,
 Som med hesa rop begära
 Lycka, pengar, wällust, ära,
 Källor til så mycket qual.

B . .

Hwad

Hwad Nytt i Staden?

Korta Stads-nyheter.

Götheborgske Werelcoursen.

Onsdagen, den 16 Septemb.

London	-	-	69	-	-	Dal. Rmt.
Amsterdam	-	-	65 $\frac{3}{4}$	-	-	M:t Rmt.
Hamburg	-	-	69 $\frac{3}{4}$	-	-	M:t Rmt.

Ankomne äro Skepparne Swen Berg ifrån Köpenhamn, John Park ifrån London, Jan Jacob de Groot ifrån Delfzyl, John Turner ifrån Dundie, John Mack Gowane ifrån Irvine, And. Berg och Sören Haraldson ifrån Friedrichshall, jämte Ludwig Ahlbotten ifrån Hamburg, alle med barlast, Alexander Berg ifrån Hamburg med mursten, tunneband och styckegoods, Olof K. Bagge ifrån Amsterdam med tunneband, takpannor, jämte styckegoods, Joh. Erling ifrån Senders och Jacob Paulin ifrån St. Ubes med salt, Anders Thunberg ifrån Cetta och Marseille med win, brännwin, citroner och pomeranser, äfwen Goffe Jochems ifrån Harlingen med mursten.

Utgångne äro Skepparne Olof Höf til Scotland, och hans Sager til Irland med järn och bräder,

der, Jonas Lind til Ylle of Man med Ostindisk Gods, Thomas Frans och Jan Dnnes til Hamburg med sill.

Helsingör. Den 24 Augusti afgingo Skepparne Axel Grönberg ifrån Carlscrona til Götteborg med tunnor, och Johan Hoftedt ifrån Stockholm til London med järn. Den 25. Ewer Veyer ifrån Amsterdam til Stockholm med barlast. Den 25. Johan Hanney ifrån Wolgast til London med skäpver, Hans Peter Kruse och Hindrich Wichman ifrån Nstad och Calmar til Götteborg med tunnor, Johan Forsberg, Gabriel Jochim Malchau, Peter Camerath, Hans Johan Bogelfong och Jochim Peterson ifrån Stockholm til Dublin, Lewerpöl, Amsterdam och Portsmouth med järn. Den 27. Jonas Nordström ifrån Geste til Amsterdam med järn, Lars Westerberg och Eric Lundgren ifrån Stockholm til London och Porto med järn, Johan Johanson ifrån Lewerpöl til Wismar med salt, och Johan Fr. Laft ifrån Newcastle til Stralsund med salt. Den 11 Septemb. Ernst Österreich ifrån Wolgast til London med skäpver, och Fiocke Laales ifrån Amsterdam til Libau med styckgoods. Den 12. Jonas Mollin ifrån Tremblad til Dansig med salt, Johan Carl Ewerts ifrån Amsterdam til Stockholm med styckgoods, Peter Hofgård och Elias Nilsson ifrån Warberg til Riga med barlast, och Jochim Brenmehl ifrån Hamburg til Stockholm med styckgoods. Den 13. Karsten Ruff ifrån Götteborg til Stockholm med barlast, Christian Peterson ifrån Tremblad til Östersjön med salt, Jacob Dalström, Johan

Johan Christ. Mentwig och Daniel Pust ifrån Cagliari til Stockholm med salt, Jac Buheman ifrån Bourdeaur til Carlscrona med win, Nils Olafson ifrån Cagliari til Stockholm med salt, Israel Peldan ifrån Bourdeaur til Rostock med win, och Peter Sweder ifrån Götteborg til Carlshamn med sill.

Små Kyrko-tidningar.

I Swenska Församlingen äro ifrån den 10 til den 17 dennes födde 1 Gosse- och 2 Flickobarn: Döde Handelsmannen Peter Floren af lungrot; Krono = Befalningsmannen, Herr Anders Ferling, af en polype; Snidkaren Carlbergs hustru; 1 Gosse- och 1 Flickobarn af hosta.

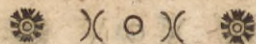
Aria.

Ängslan pressar bitra tårar,
När jag får det Eden se,
Där som Ormen Eva därar,
Och öf störtar uti we.

Kroppen bäfwar, hjertat klappar,
För Guds hårda vredes tal.
Öndkan segrar, Himlen tappar,
Sälhet bytes uti qual.

Men

Men när Herren skulle lossa
Et förfärligt dunderslag,
Til at syndaparet krossa,
Minner up en härlig dag.

Midt i djupet, som mig plågar,
Sår jag Himmel, lif och mod;
Ty den eld, som fring mig lågar,
Släks af Jesu Christi blod.

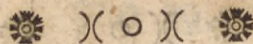
Rundgörelser.

Jämte förr omnörde Mathematiska böcker, till
nas och följande til salu mot billigaste pris:

IN QUARTO.

Elévation des eaux, par Morlan, 1685.
L'Art de naviger, 1677.
Analyse des infiniment petits, par Mr. de
l'Hopital, 1715.
Der Fortifications Wegweiser, von Durange, 1733.
Kircheri Magnes, sive Libri tres de Arte Ma-
gnetica, 1643.
Wendelers emendirte Planimetria, 1701.
Galilæi Systema Cosmicum, 1699.
Ephemerides Felsineæ recentiores, sive Ty-
chonis, Kepleri, Bullialdi, Cassini obser-
vationes, una cum initiali Astronomiæ,
Trigonometriæ, Logarithmorum Doctri-
na, &c. 1701.

Hab-

Habrechtii Planiglobium cœleste ac terrestre,
1656.
Le Bombardier François, par Belidor, 1734.
Nouvelles Observations sur l'iris, par de la
Chambre, 1650.
Stedlers Versuch zu fortificiren, 1731.
Kern der ganzen Geometrie, 1684.
Schmans Puck-Werke, 1716.
Weidleri Tractatus de Machinis Hydraulicis,
1728.

IN OCTAVO.

Traité de Fortification, par Ozanam, 1694.
Coniglobium nocturnale stelligerum, von Zim-
merman.
La Forge de Vulcain, par Saint Julien, 1606.
Traité du Nivellement, par Bullet, 1689.
Hertels Glasschleifen, 1726.
De la nature des couleurs, par Mariot, 1681.
Les Fortifications Royales, par Fontaine, 1666.
Der wohl informirte Ingenieur, 1613.

IN DUODECIMO.

La Doctrine Militaire, par Fontaine, 1671.
Die Kriegslehre, 1672.
Les Fonctions de tous les Officiers de l'Infan-
terie, par Lamont, 1671.
Om ågaren och wårdet sås mundtelig underrättelse.
Om

Desom ännu ej löst in sina böcker i Dompropstehuset, infinne sig hos Herr Mag. Montin mellan Kläckan 8 och 9 om Måndagen.

Hos Bokbindaren, Johan Winberg, äro följande böcker insatte til försälning:

IN FOLIO.

Cornelii a Lapide Comm. in Scr. Sacr. &c. Vol. V.

Cocceji Opera omnia, Vol. VI.

Arnolds Kirchen- und Regier-Historie, mit Suppl. 3 Theile.

På sätesgården Jonssö, i Norra Halland, underhållas 10 par seta och stora oxar, så wida någon wil fluta handel, på kortare eller längre tid; allenast accordet slutas innan den 1 October.

Hos Handelsmannen, Herr Carl Habicht, finnes nyligen inkommen talg, utan annat, til köps: äfwen som citroner hos Herr Åberg.

Hos Herr Nittau, boende wid westreg hamnen och reparebanen, finnes goda friska berg-osiron för billigaste pris.

En wäl meublerad sal, eller stor kamare, belägen på Kronhus-gatan, kan genast emot hyra tillträdas, och med Tunnebindaren, Pärvel Borgstedt om pris och wilkor afgöras.

Uti Jungfru lunds hus på Drottningegatan finnes 2 rum lediga, tillika med kök och vedbo, hwarom underrättelse fås på nämnda ställe.

En Banco-seedel, stor 100 Dal. S:mt, är försorad i går, och ästundas åter mot hederlig erkänsla.

Likaledes äro 2 dito sedlar förkomne, den ene stor 145, den andre 40 Dal. och 16 öre S:mt.

Gotheborgska Magasinet.

Lördagen, den 26 September 1761.

Lärda Nyheter.

Försök at förbättra jord- och landtregendomar, kallas en liten bok, som utkommet i Paris, redan år 1758. Hon innehåller saker, som swara någorlunda mot et så stort ämne, och förtjenar et Swenskt utdrag.

Åkerbruket hålles ej mindre hos oss, än i Frankrike, för den naturligaste källan til handel och manufacturer; det är grunden, hwarpå all sanfärdig rikedom bygges: och som en Stat blir genom åkerbruk både folkrik och wälmående, så fodrar hufwda konsten all upmärksam åtgärd och hyllest af Regeringen. Jäledesmindre klagas både hos oss och i Frankrike, at man ej drar alla de fördelar af landet, som wederbör, då man lägger ihop en gynsam belägenhet och god jordmån, med trefne arbetares olasteliga händer. Långt ifrån at följa de ljus, som wåre grannar i sednare tider uptändt; och ännu längre ifrån at upmuntra åkerbrukare ge-